

Inspektion af detentionen i Paamiut den 21. august 2006

OPFØLGNING NR. 2

Dok.nr. 12/00009-4/PH

Indholdsfortegnelse

Ad 5.2.1. Tilbageholdte og domfældte (regelgrundlag)	3
Ad 5.3. Belægning.....	4
Ad 5.8.1. Politiets tilsyn med den tilbageholdte kvinde (Ap.nr. 78/06).....	6
Ad 5.8.2. Politiets tilsyn med berusere.....	7
Opfølgning	12
Underretning	13

Den 15. februar 2011 afgav Folketingets Ombudsmand en opfølgingsrapport om sin inspektion den 21. august 2006 af detentionen i Paamiut. I rapporten bad ombudsmanden politiet i Paamiut og Politimesteren i Grønland om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold. Ombudsmanden bad om, at oplysningerne blev sendt til ham gennem Justitsministeriet, med henblik på at ministeriet kunne komme med bemærkninger hertil.

Jeg har herefter modtaget udtalelser af 9. oktober 2012 og 15. marts 2013 fra Politimesteren i Grønland og udtalelser af 14. januar 2013 og 2. april 2013 fra henholdsvis Direktoratet for Kriminalforsorgen og Justitsministeriet. Politimesteren og Justitsministeriet har begge samtidig beklaget de sene svar.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 5.2.1. Tilbageholdte og domfældte (regelgrundlag)

En kvindelig detentionsanbragt blev før indsættelsen i detentionen visiteret af en mandlig polititjenestemand. Ombudsmanden gik ud fra, at omstændighederne ikke havde tilsagt en visitation, der kunne krænke blufærdigheden, jf. dagsbefalingens pkt. 2.3, som ombudsmanden gik ud fra også fandt anvendelse i forhold til tilbageholdte og domfældte, der indsættes i detentionen. Han bad dog for en ordens skyld politiet i Paamiut og politimesteren om at oplyse, om han havde forstået dette rigtigt.

Det fremgår af Politimesteren i Grønlands udtalelse af 9. oktober 2012, at politiet i Paamiut har oplyst, at der typisk ikke har været kvindelige polititjenestemænd ansat i Paamiut, hvorfor mandlige medarbejdere kan være nødt til at foretage visitation af kvindelige indsatte. Politiet i Paamiut har endvidere oplyst, at sådanne visitationer altid udføres på en sådan måde, at blufærdigheden ikke krænkes.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i sin udtalelse af 14. januar 2013 bemærket, at spørgsmålet om visitation af tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner nu er udtrykkeligt reguleret i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse nr. 321 af 29. marts 2010 om tilbageholdte og domfældte i politiets detentioner. Direktoratet for Kriminalforsorgen har henvist til bekendtgørelsens § 75, stk. 1, hvorefter politiet kan undersø-

ge, hvilke genstande en indsat har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1175 af 7. december 2009 om undersøgelse af indsatte person og opholdsrum i kriminalforsorgens institutioner. Direktoratet har videre henvist til bekendtgørelsens § 75, stk. 2, hvorefter undersøgelsen i tilfælde, hvor der ikke er personale af samme køn som den undersøgte person, kan foretages af to personer af det modsatte køn.

Justitsministeriet har henholdt sig til det, som Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5.3. Belægning

Under inspektionen oplyste politiet, at der sjældent er domfældte og tilbageholdte i detentionen, og at det ikke havde været tilfældet i 2006 frem til tidspunktet for varslingen (den 13. juli 2006) af inspektionen.

Med henblik på at få et mere indgående billede af belægningssituationen i detentionen modtog og gennemgik ombudsmanden anholdelsesprotokollen for perioden 15. august 2006 til 30. juni 2007. Den nævnte periode angik 121 Ap-numre, hvoraf 99 personer blev "afgivet til detentionen".

På denne baggrund nævnte ombudsmanden, at situationen – hvis det lægges til grund, at belægningssituationen på inspektionstidspunktet var, som politiet oplyste under inspektionen – havde ændret sig markant efter dette tidspunkt.

Det fremgår af Politimesteren i Grønlands udtalelse af 15. marts 2013, at politiet i Paamiut har oplyst, at der i perioden fra den 1. januar 2006 til den 11. august 2006 ikke havde været tilbageholdte eller afsonere i detentionen. Politiet i Paamiut har endvidere oplyst, at der den 11. august 2006 således for første gang i 2006 skete indsættelse i detentionen af en tilbageholdt/afsoner. Politiet i Paamiut har endelig oplyst, at der i perioden fra den 3. maj 2006 til den 9. maj 2006 dog i detentionen var indsat en afsoner, som var på ledsaget besøgsrejse fra Danmark. Den pågældende var på udgang i dagtimerne og anvendte således kun detentionen til overnatning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det fremgik af anholdelsesprotokollen, at der i den periode på knap et år, som ombudsmandens undersøgelse angik, havde været anbragt adskillige tilbageholdte i detentionen.

Ombudsmanden nævnte eksempler på 3 tilfælde, hvor der havde været tale om overbelægning i detentionen, og ombudsmanden bad politiet i Paamiut om at oplyse, hvordan belægningsproblemet i disse tilfælde havde været løst.

Det ene tilfælde drejede sig om perioden fra den 15. november 2006 til den 14. december 2006, hvor der havde været fuld belægning i detentionen alene med tilbageholdte (3 personer), og hvor der i samme periode var yderligere 8 personer (hovedsageligt berusere) indsat i detentionen.

Det andet tilfælde drejede sig om perioden fra den 2. til den 13. juni 2007, hvor der havde været en periode med fuld belægning i detentionen alene med tilbageholdte, og hvor der i samme periode var yderligere 2 personer (venterums)anbragt i detentionen i godt 4 timer. Ombudsmanden gik ud fra, at politiet af efterforskningsmæssige grunde var afskåret fra at placere de to anholdte i det samme detentionsrum.

Det tredje tilfælde drejede sig om den 26. maj 2007, hvor der i tidsrummet fra kl. 06.39 til kl. 09.54 ifølge anholdelsesprotokollen var anbragt 2 tilbageholdte og 2 andre personer i detentionen, hvoraf den ene var en kvinde.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at kun én af de polititjenestemænd, der var involveret i de sager, der er beskrevet i rapporten, fortsat gør tjeneste ved Grønlands Politi. Om de (i alt 3) sager, som den pågældende polititjenestemand var involveret i, har han oplyst, at han kun kan huske, at to af de mandlige indsatte delte detentionscelle i forbindelse med overbelægningen, og at den kvindelige indsatte havde sit eget detentionslokale.

Politimesteren har videre oplyst, at der, som det fremgår af gennemgangen af sagerne, indimellem opstår en situation, hvor der opholder sig flere personer i detentionen, end der er detentionslokaler til. I disse tilfælde – som efter politimesterens opfattelse har undtagelsens karakter – må flere personer derfor deles om et detentionslokale. Hvis der er flere tilbageholdte blandt de indsatte personer, vil de dog ikke dele detentionslokale, og en kvindelig detentionsanbragt vil heller aldrig dele lokale med en mandlig indsat.

Justitsministeriet har henvist til det, som Politimesteren i Grønland har anført.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5.8.1. Politiets tilsyn med den tilbageholdte kvinde (Ap.nr. 78/06)

Det fremgik af den del af detentionsblanketten, der vedrører politiets tilsyn med den tilbageholdte detentionsanbragte kvinde, at politiet havde iagttaget den del af reglerne, som angår tilsyn ved fremmøde i detentionen (de obligatoriske 4 tilsyn i tidsrummene kl. 06-08, 11-13, 16-18 og 22-00).

Dog syntes det sidste tilsyn (i tidsrummet kl. 22-00) i 3 dage i august og september måned umiddelbart at være ført "for tidligt". Tilsynet havde været ført henholdsvis kl. 21.30 (den 26. august 2006), kl. 21.10 (den 29. august 2006) og kl. 21.00 (den 15. september 2006).

Inden ombudsmanden foretog sig mere vedrørende dette forhold, bad han om udtalelser herom fra politiet i Paamiut og Politimesteren i Grønland.

I fortsættelse heraf bad ombudsmanden også om politiets og politimesterens bemærkninger til det forhold, at tilsynet i øvrigt i sagen ifølge detentionsblanketten (så godt som) hele den periode, hvor den pågældende kvinde var anbragt i detentionen som tilbageholdt, højst havde været ført 3 gange i døgnet.

Ombudsmanden bad også om politiet i Paamiuts og Politimesteren i Grønlands bemærkninger til det forhold, at der ifølge detentionsblanketten i weekenden den 3.-5. november 2006 ikke blev ført tilsyn i øvrigt med den pågældende kvinde (men udelukkende 4 fysiske tilsyn).

Endelig bad ombudsmanden om politiets og politimesterens bemærkninger til det forhold, at det i detentionsblanketten for perioden fra den 23. oktober 2006 til den 1. november 2006 kun var anført, at de øvrige tilsyn var ført de obligatoriske 4 gange, og at dette hver gang var sket ved fysisk fremmøde i detentionen, men ikke på hvilke tidspunkter disse (ekstraordinære) fysiske tilsyn var ført.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at de medarbejdere, der var involveret i tilsyn med den pågældende person, ikke længere gør tjeneste ved Grønlands Politi. Det skønnes derfor ikke muligt at få forholdene nærmere belyst.

Politimesteren har videre udtalt, at der på baggrund af oplysningerne i rapporten efter hans opfattelse dog er en formodning for, at politiets tilsyn med den pågældende tilbageholdte person i flere tilfælde ikke har været foretaget i overensstemmelse med dagsbefalingen. Politimesteren har beklaget, at tilsynene med den tilbageholdte person tilsyneladende i flere tilfælde ikke har været korrekt udført.

Justitsministeriet har udtalt, at ministeriet ligeledes finder det beklageligt, at der i den konkrete sag ikke er ført tilsyn i overensstemmelse med dagsbefalingens regler herom.

Justitsministeriet har oplyst, at ministeriet har sendt kopi af ministeriets brev til mig til Politimesteren i Grønland og herved har indskærpet vigtigheden af, at dagsbefalingens regler om tilsyn overholdes.

Jeg har noteret mig det oplyste. For så vidt angår dokumentation for, på hvilket tidspunkt et tilsyn er foretaget, henviser jeg i øvrigt til pkt. 5.8.2. c, nedenfor.

Ad 5.8.2. Politiets tilsyn med berusere

a. En person med Ap.nr. 57/06 blev ifølge detentionsblankettens forside indsat i detentionen kl. 04.17, fremstillet (for lægen) kl. 04.40 og visiteret kl. 05.00. På den del af detentionsblanketten, der angår politiets tilsyn, var det imidlertid noteret, at den pågældende blev indsat kl. 05.05.

Inden ombudsmanden eventuelt foretog sig noget vedrørende (intensiteten af) politiets tilsyn med denne detentionsanbragte, bad han politiet om at oplyse, hvilket af de to tidspunkter for indsættelsen i detentionen der er det rigtige.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at den polititjenestemand, der var involveret i den konkrete sag, ikke længere gør tjeneste ved Grønlands Politi. Efter politimesterens opfattelse skønnes det derfor ikke muligt at få fastlagt det nøjagtige tidspunkt for indsættelsen i detentionen i dette tilfælde. Politimesteren har samtidig beklaget, at detentionsblanketten indeholder modstridende oplysninger om tidspunktet for indsættelse i detentionen.

Justitsministeriet har tilsluttet sig denne beklagelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Af lægeerklæringen om denne person fremgik det, at politiet ved anbringelsen i detentionen den 10. juni 2006 havde oplyst til lægen, at den pågældende tidligere havde "forsøgt at begå selvmord ifm. afsoning af en dom i Anstalten for Domfældte i Nuuk for personfarlig kriminalitet". Feltet "selvmordstruet/selv mord kan ikke udelukkes" var afkrydset i detentionsrapporten om denne anbringelse.

Samme person blev 17 dage senere igen indsat i detentionen som beruser. Ombudsmanden bad om politiets bemærkninger til det forhold, at feltet "selvmordstruet/selv mord kan ikke udelukkes" ikke var afkrydset i rapporten om denne anbringelse, og at lægen tilsyneladende ikke (på ny) fik besked om det tidligere selvmordsforsøg.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at det var en anden polititjenestemand, der anbragte den pågældende i detentionen den 27. juni 2006, men at denne polititjenestemand heller ikke længere gør tjeneste ved Grønlands Politi. Efter politimesterens opfattelse skønnes det derfor ikke muligt at få fastslået, hvorvidt denne polititjenestemand også var bekendt med oplysningerne om den anholdtes tidligere selvmordsforsøg. Det kan derfor ikke vurderes, om det skyldes en fejl, at feltet "selvmordstruet/selv mord kan ikke udelukkes" ikke blev udfyldt.

Justitsministeriet har ikke kommenteret dette forhold, men har til slut i ministeriets udtalelse anført, at opfølgingsrapporten ikke i øvrigt giver ministeriet anledning til bemærkninger.

Jeg har noteret mig det, som politimesteren har oplyst, og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

I en sag med Ap.nr. 53/06 fandt lægeundersøgelsen sted 35 minutter efter indsættelsen i detentionen; denne beruser var dog ifølge detentionsblanketten ikke selvmordstruet mv. Ifølge detentionsblanketten blev der tilsyneladende – forud for tidspunktet for lægeundersøgelsen – ført tilsyn med den detentionsanbragte kl. 02.55 og 03.30.

Disse to tidspunkter var sammenfaldende med de tidspunkter, der i detentionsblanketten var angivet for henholdsvis indsættelsen i detentionen og lægetilsynet.

Umiddelbart kunne ombudsmanden konstatere, at der ikke havde været foretaget et egentligt tilsyn med den detentionsanbragte forud for tidspunktet for lægens undersøgelse af ham (i de nævnte 35 minutter).

Inden ombudsmanden eventuelt foretog sig mere vedrørende dette forhold, bad han om politiet i Paamiut og Politimesteren i Grønlands bemærkninger til det, som han havde anført.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at det i detentionsrapporten anførte tilsyn kl. 02.55 er tidsmæssigt sammenfaldende med tidspunktet for indsættelsen i detentionen, og at dette formodes at bero på en fejlopfattelse af dagsbefalingens regler. Politimesteren har beklaget dette forhold.

Justitsministeriet har henvist til det tidligere oplyste om, at ministeriet ved kopi af sit brev til mig over for Politimesteren i Grønland har indskærpet vigtigheden af, at dagsbefalingens regler om tilsyn – herunder at indsættelsen i detentionen ikke i sig selv udgør et tilsyn – overholdes.

Jeg har noteret mig det oplyste.

b. I dagsbefalingen er anført regler om ”Skærpet tilsyn”, som ombudsmanden gengav i opfølgingsrapporten.

Der er ikke i disse regler krav om skærpet tilsyn, hvis den detentionsanbragte – undtagelsesvist – ikke er blevet fremstillet for en læge før indsættelsen i detentionen (som der havde været tale om i et konkret tilfælde). Et sådant krav findes i de regler, som Rigspolitechefen har fastsat for anbringelse af berusede personer i de danske detentioner, jf. § 10, stk. 3, i Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55 af 2. februar 2006.

Ombudsmanden bad om en udtalelse fra Politimesteren i Grønland om dette forhold, før han eventuelt foretog sig mere.

Politimesteren i Grønland har i udtalelsen af 9. oktober 2012 oplyst, at politimesteren i forbindelse med revision af dagsbefalingen vil indføre den regel, at detentionsanbragte berusere, der ikke inden anbringelsen i detentionen er undersøgt af en læge, skal undergives et skærpet tilsyn, indtil lægeundersøgelsen har fundet sted. Herved vil dagsbefalingen på dette område blive i overensstemmelse med de regler, der gælder for anbringelse af berusede personer i danske detentioner.

Justitsministeriet har tilsluttet sig det, som politimesteren har anført.

Jeg har noteret mig det oplyste.

c. I det under pkt. a omtalte konkrete tilfælde (Ap.nr. 57/06) blev politiets første tilsyn ført kl. 05.05. Hvis det viste sig, at den pågældende beruser først blev indsat i detentionen på dette tidspunkt (jf. spørgsmålet herom under pkt. a), skulle der efter dagsbefalingens pkt. 2.6 helt ses bort herfra (idet selve detentionsanbringelsen ikke kan gøre det ud for et tilsyn). I givet fald var tilsynet kl. 05.50 politiets første tilsyn med den detentionsanbragte, og det blev ifølge detentionsblanketten ført som et teknisk tilsyn.

Det fremgik af detentionsblanketten, at der herefter blev ført tilsyn med den pågældende kl. 07.40 (ved personligt fremmøde) og kl. 08.00 (teknisk tilsyn).

Inden ombudsmanden eventuelt foretog sig mere i forhold til (intensiteten af) politiets tilsyn i denne sag, bad han om politiet i Paamiut og Politimesteren i Grønlands bemærkninger til det, som han havde anført.

Ombudsmanden bad også politiet og politimesteren om at kommentere det forhold, at der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med den pågældende beruser i tidsrummet fra kl. 08.00 til kl. 13.00, hvor han blev løsladt – heller ikke teknisk tilsyn.

Politimesteren i Grønland har henvist til sin oplysning ovenfor om, at den polititjenestemand, der var involveret i den konkrete sag, ikke længere gør tjeneste ved Grønlands Politi. Efter politimesterens opfattelse skønnes det derfor som nævnt ikke muligt nærmere at få fastlagt det nøjagtige tidspunkt for vedkommendes indsættelse i detentionen.

Politimesteren har videre udtalt, at uanset om den pågældende beruser blev indsat kl. 04.17 eller kl. 05.05, har den pågældende medarbejder ikke iagttaget dagsbefalingens regel om, at der altid skal foretages to fysiske tilsyn, inden der kan overgås til tekniske tilsyn.

Politimesteren har videre udtalt, at den pågældende medarbejder heller ikke har iagttaget dagsbefalingens regler om fysisk og tekniske tilsyn, der som udgangspunkt om formiddagen skal udføres mellem henholdsvis kl. 11.00 og 13.00 og kl. 08.00 og 11.00.

Politimesteren har beklaget, at reglerne om tilsyn over for denne person ikke har været iagttaget.

Justitsministeriet har tilsluttet sig denne beklagelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I en enkelt sag (Ap.nr. 58/06) – hvor reglen om tilsyn ved personligt fremmøde i detentionen mindst to gange før overgangen til teknisk tilsyn klart var iagttaget af politiet – var det i tilsynsblanketten noteret, at der i tidsrummet fra kl. 23.10 til kl. 05.35 havde været ført teknisk tilsyn med den detentionsanbragte.

Ombudsmanden bad om politiets og politimesterens bemærkninger til denne form for dokumentation for tilsynets udførelse (jf. dagsbefalingens pkt. 2.8).

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at den polititjenestemand, der var involveret i den konkrete sag, ikke længere gør tjeneste ved Grønlands Politi. Efter politimesterens opfattelse skønnes det derfor ikke muligt nærmere at få præciseret, hvordan det tekniske tilsyn i det nævnte tidsrum har været udført.

Politimesteren har videre udtalt, at den dokumentation, der er anvendt i den konkrete sag, ikke giver mulighed for nøjagtigt at fastslå, hvilke(t) tidspunkt(er) tilsynet har været udført på, og at denne form for dokumentation derfor må siges at være temmelig upræcis.

Da den pågældende medarbejder ikke længere er ansat ved Grønlands Politi, og da det vurderes, at der er tale om et enkeltstående tilfælde med denne form for dokumentation, foretager politimesteren sig ikke mere.

Justitsministeriet har henvist til ministeriets bemærkninger af 1. oktober 2009 til ombudsmandens endelige rapport i sagen, hvor ministeriet over for Politimesteren i Grønland indskærpede vigtigheden af, at alle de forhold, der er foreskrevet i dagsbefalingens pkt. 2.8, dokumenteres på detentionsblanketterne.

Jeg har noteret mig det oplyste.

d. I 3 af de 9 sager var der øverst på tilsynsblanketten sat kryds i rubrikken til angivelse af, at den pågældende var "dagmand" (Ap.nr. 58, 59 og 61/06).

Ombudsmanden gik ud fra, at der var tale om en misforståelse, men bad for en ordens skyld også om bemærkninger hertil.

Politimesteren i Grønland har i sin udtalelse af 9. oktober 2012 oplyst, at det pågældende felt er udfyldt ved en fejl i de tre konkrete sager, og politimesteren har beklaget, at detentionsblanketterne derved fremstår misvisende.

Justitsministeriet har ikke kommenteret dette forhold, men har som tidligere nævnt til slut i ministeriets udtalelse anført, at opfølgingsrapporten ikke i øvrigt giver ministeriet anledning til bemærkninger.

Jeg har noteret mig det, som politimesteren har oplyst.

Politimesteren har til slut i sin udtalelse oplyst, at lederne ved Grønlands Politi i forbindelse med politikredsens forrige ledermøde i slutningen af oktober 2011 på ny blev orienteret om de krav, der er fastsat i dagsbefalingen om frihedsberøvelse i detentioner. I den forbindelse blev reglerne for tilsyn specifikt gennemgået, og det er på denne baggrund politimesterens opfattelse, at der hos lederne og dermed også medarbejderne ved Grønlands Politi er skabt et bedre grundlag for fremadrettet at sikre en korrekt behandling af politikredsens detentionssager.

Politimesteren har desuden oplyst, at han på et ledermøde i november 2012 ligeledes ville orientere lederne om de fejl og uhensigtsmæssigheder, der var blevet afdækket i opfølgingsrapporten om detentionen i Paamiut.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af detentionen i Paamiut den 21. august 2006 som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til politiet i Paamiut, Politimesteren i Grønland, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Justitsministeriet og Rigspolitichefen.

København, den 15-05-2013

Jørgen Steen Sørensen